

Memorandwm Esboniadol ar gyfer Rheoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Datgymhwyso Dros Dro Ddeiliadaeth Swydd) (Cymru) (Coronafeirws) 2020

Lluniwyd y Memorandwm Esboniadol hwn gan y Grŵp Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol ac fe'i gosodir gerbron Senedd Cymru ynghyd â'r is-ddeddfwriaeth uchod ac yn unol â Rheol Sefydlog 27.1.

Datganiad y Gweinidog

Yn fy marn i, mae'r Memorandwm Esboniadol hwn yn rhoi darlun teg a rhesymol o effaith ddisgwyliedig Rheoliadau'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Datgymhwyso Dros Dro Ddeiliadaeth Swydd) (Cymru) (Coronafeirws) 2020. Rwyf wedi fy modloni bod y manteision yn cyfiawnhau'r costau tebygol.

Vaughan Gething AS

Y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol

11 Mehefin 2020

RHAN 1

1. Disgrifiad

Mae'r Rheoliadau hyn yn datgymhwysu dros dro'r uchafswm deiliadaeth swydd cyffredinol er mwyn galluogi ailbenodi aelodau bwrdd neu bwyllgor i Fyrddau Iechyd Lleol (BILlau), Ymddiriedolaeth GIG Iechyd Cyhoeddus Cymru, Pwyllgor Cydwasanaethau Ymddiriedolaeth GIG Felindre (NHSSSC), Pwyllgor Gwasanaethau Iechyd Arbenigol Cymru (WHSSC), y Pwyllgor Gwasanaethau Ambiwylans Brys (EASC) ac Addysg a Gwella Iechyd Cymru (AaGIC).

Mae'r Rheoliadau yn datgymhwysu'r rheoliadau canlynol dros dro:

- Rheoliadau 6(5) a 7(5) o Reoliadau Byrddau Iechyd Lleol (Cyfansoddiad, Aelodaeth a Gweithdrefnau) (Cymru) 2009
- Rheoliad 14(3) o Reoliadau Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Iechyd Gwladol Iechyd Cyhoeddus Cymru (Aelodaeth a Gweithdrefn) 2009
- Rheoliadau 6(5) a 7(4) o Reoliadau Pwyllgor Gwasanaethau Iechyd Arbenigol Cymru (Cymru) 2009
- Rheoliad 8(5) o Reoliadau Pwyllgor Cydwasanaethau Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Iechyd Gwladol Felindre (Cymru) 2012
- Rheoliadau 6(5) a 7(4) o Reoliadau'r Pwyllgor Gwasanaethau Ambiwylans Brys (Cymru) 2014
- Rheoliad 4(3) o Reoliadau Addysg a Gwella Iechyd Cymru 2017

2. Materion o ddiddordeb arbennig i'r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

Gosodir yr Offeryn Statudol (OS) hwn o dan y 'Weithdrefn Negyddol' ac mewn ymateb i'r amharu ar benodiadau cyhoeddus yn ystod y sefyllfa COVID-19.

Mae Llywodraeth Cymru, gan ymgynghori â'r Comisiynydd Penodiadau Cyhoeddus, wedi atal yr holl ymgyrchoedd Penodiadau Cyhoeddus gan Weinidogion dros dro tan fis Medi 2020 mewn ymateb i'r sefyllfa COVID-19 (adolygir y dyddiad hwn yn rheolaidd gan Weinidogion Cymru).

3. Y cefndir deddfwriaethol

Gwneir y Rheoliadau yn unol â phwerau a roddir gan adran 203(9) a (10) o, a pharagraff 4(1)(a), (b) ac (e) o Atodlen 2, paragraff 4(1)(a) a (f) o Atodlen 3, a pharagraff 5(a) o Atodlen 5 i, Ddeddf y Gwasanaeth Iechyd Gwladol (Cymru) 2006 ('Deddf 2006').

Sefydlir Byrddau Iechyd Lleol ('BILlau') yng Nghymru o dan adran 11 o Ddeddf 2006. Mae paragraff 4(1)(a) a (b) o Atodlen 2 i Ddeddf 2006 yn rhoi'r pŵer i Weinidogion Cymru i wneud rheoliadau mewn perthynas â phenodi a deiliadaeth swydd cadeirydd, is-gadeirydd ac aelodau eraill BILI. At hynny, mae paragraff 4(1)(e) yn rhoi'r pwerau i Weinidogion Cymru i wneud rheoliadau mewn perthynas â phenodi a deiliadaeth swydd aelodau unrhyw bwyllgor BILI.

Sefydlir Ymddiriedolaethau'r GIG yng Nghymru o dan adran 18 o Ddeddf 2006. Mae paragraff 4(1)(a) a (f) o Atodlen 3 i Ddeddf 2006 yn rhoi'r pŵer i Weinidogion Cymru i wneud rheoliadau mewn perthynas â deiliadaeth swydd cadeiryddion a

chyfarwyddwyr ymddiriedolaeth y GIG a phenodi, cyfansoddi ac arfer swyddogaethau gan bwyllgor ac is-bwyllgor o ymddiriedolaeth y GIG (ni waeth a yw'n cynnwys aelodau o'r bwrdd ai peidio).

Sefydlir Awdurdodau Iechyd Arbennig o dan adran 22 o Ddeddf 2006. Mae paragraff 5(a) o Atodlen 5 i Ddeddf 2006 yn rhoi'r pŵer i Weinidogion Cymru i wneud rheoliadau sy'n ymwneud â phenodi a deiliadaeth swydd cadeirydd, is-gadeirydd ac aelodau Awdurdod Iechyd Arbennig.

Bydd yr offeryn hwn yn ddarostyngedig i'r weithdrefn penderfyniad negyddol.

4. Diben y ddeddfwriaeth a'r effaith y bwriedir iddi ei chael

Diben y Rheoliadau hyn yw datgymhwyso'r uchafswm deiliadaeth swydd sydd wedi ei gynnwys yn y rheoliadau penodedig ar gyfer aelodau byrddau/pwyllgorau'r GIG ar gyfer cyfnod amser cyfyngedig mewn ymateb i'r pandemig COVID-19.

Er bod Cod Llywodraethiant y Comisiynydd Penodiadau Cyhoeddus yn darparu rhywfaint o hyblygrwydd i sicrhau bod byrddau/pwyllgorau'r GIG yn gallu parhau i weithredu, bydd yn ofynnol i unrhyw berson sy'n nesáu at ddiwedd ei uchafswm deiliadaeth swydd, fel y rhagnodir mewn deddfwriaeth, adael ei swydd gan na fydd yn gymwys mwyach i gael ei ailbenodi. Mae'r rheoliadau presennol, yn y mwyafrif o achosion, yn gosod cyfyngiadau ar berson rhag cael ei benodi am gyfnod nad yw'n hwy na phedair blynedd a dal swydd fel aelod neu aelod cyswllt am gyfnod cyfan sy'n hwy nag wyth mlynedd.

Disgwylir i ddeiliadaeth nifer o benodiadau allweddol ar fyrddau/pwyllgorau iechyd ddirwyn i ben yn ystod y 9 mis nesaf. Yn sgil yr ataliad dros dro presennol i'r holl benodiadau cyhoeddus yng Nghymru a'r amser a fydd yn ofynnol ar gyfer ailddechrau'r broses benodi pan gaiff y cyfyngiadau eu codi, bydd rhaid i fyrddau a phwyllgorau gario swyddi allweddol gwag. Bydd hyn yn cynnwys swydd is-gadeirydd mewn un bwrdd iechyd.

Yn ystod cyfnod sydd mor allweddol a heriol ar gyfer y sector iechyd wrth ymateb i effaith COVID-19, ac adfer ohoni, bydd yn hanfodol na chaiff swyddi gwag eu cario gan y byrddau a'r pwyllgorau er mwyn iddynt allu gweithredu'n iawn a chefnogi llywodraethiant da ac effeithiol gan y Bwrdd.

Bydd y Rheoliadau yn datgymhwyso'r uchafswm deiliadaeth swydd statudol er mwyn sicrhau bod unrhyw aelod o fwrdd neu bwyllgor sy'n nesáu at ddiwedd ei uchafswm deiliadaeth swydd statudol yn gymwys i gael ei ailbenodi. Bydd unrhyw ailbenodiadau yn unol â Chod Llywodraethiant y Comisiynydd Penodiadau Cyhoeddus sy'n cynnwys caniatáu i benodai ddal swydd am uchafswm o ddeng mlynedd.

5. Ymgynghori

Ni chynhaliwyd ymgynghoriad cyhoeddus oherwydd y brys a oedd ynghlwm wrth gyflwyno'r newid polisi hwn mewn ymateb uniongyrchol i gyfyngiadau COVID-19. Ymgysylltwyd ynglŷn â'r newidiadau â rhwydwaith Ysgrifenyddiaeth y Bwrdd y byrddau iechyd ac maent yn gefnogol oherwydd fe'i codwyd yn y lle cyntaf fel pryder allweddol mewn trafodaethau ynglŷn â'r trefniadau llywodraethiant wrth ymateb i COVID-19.

Diben yr offeryn yw galluogi'r darpariaethau i ddod i effaith ymhen digon o amser ar gyfer mynd i'r afael â swyddi gwag sydd ar fin codi ar fyrddau a phwyllgorau. Heb y rheoliadau diwygio ar gyfer cyrff y GIG, byddai swyddi anweithredol allweddol yn cael eu gadael yn wag a'r cydbwysedd rhwng aelodau gweithredol/anweithredol ar fyrddau/pwyllgorau a'r gallu i graffu'n effeithiol ar benderfyniadau yn ystod y cyfnod heriol hwn ar gyfer byrddau iechyd, felly, yn cael eu cyfaddawdu.

RHAN 2 – ASESAD EFFAITH RHEOLEIDDIOL

6. Yr Opsiynau

Mae dau opsiwn wedi'u hystyried:

Opsiwn 1:-gwneud dim, cadw'r sefyllfa reoleiddio bresennol fel y mae mewn grym ar hyn o bryd.

Opsiwn 2:-datgymhwyso'r Rheoliadau canlynol dros dro:

- Rheoliadau 6 (5) a 7 (5) o Reoliadau Byrddau Iechyd Lleol (Cyfansoddiad, Aelodaeth a Gweithdrefnau) (Cymru) 2009
- Rheoliad 14(3) o Reoliadau Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Iechyd Gwladol Iechyd Cyhoeddus Cymru (Aelodaeth a Gweithdrefn) 2009
- Rheoliadau 6(5) a 7(4) o Reoliadau Pwyllgor Gwasanaethau Iechyd Arbenigol Cymru (Cymru) 2009
- Rheoliad 8(5) o Reoliadau Pwyllgor Cydwasanaethau Ymddiriedolaeth Gwasanaeth Iechyd Gwladol Felindre (Cymru) 2012
- Rheoliadau 6(5) a 7(4) o Reoliadau Pwyllgor Gwasanaethau Ambiwlans Brys (Cymru) 2014
- Rheoliad 4(3) o Reoliadau Addysg a Gwella Iechyd Cymru 2017

Opsiwn 1: gwneud dim, cadw'r Rheoliadau fel y maent mewn grym ar hyn o bryd

Mae penodiadau a wneir gan Weinidogion Cymru i gyrrff y GIG yn dod o fewn cylch gwaith y Comisiynydd Penodiadau Cyhoeddus (ac eithrio Is-gadeirydd NHSSSC, Dirprwy Gadeirydd WHSSC ac aelodau anweithredol ac Is-gadeirydd EASC). Rhaid i'r penodiadau gael eu gwneud yn unol â'r Cod Penodiadau Cyhoeddus a'r ddeddfwriaeth sy'n ymwneud â'r corff penodol.

Ym mis Mawrth 2020 ataliodd Llywodraeth Cymru holl Ymgyrchoedd Penodiadau Cyhoeddus y Gweinidogion gan Lywodraeth Cymru dros dro tan fis Medi 2020 mewn ymateb i COVID-19 (adolygir y dyddiad hwn yn rheolaidd gan Weinidogion Cymru). Y flaenoriaeth yw diogelu staff, aelodau'r panel cynghori ar asesu ac ymgeiswyr sy'n rhan o'r ymgyrchoedd. Wrth wneud hynny, mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwmo i sicrhau bod cyrff cyhoeddus yn gallu parhau i weithredu drwy gymryd y camau a ddarperir yn y Cod Penodiadau Cyhoeddus, gan gadw byrddau a phwyllgorau yn sefydlog a sicrhau bod cworwm gan y ddau. Cedwir at y Cod a'i egwyddorion yn ôl yr arfer.

Un o agweddau allweddol y Cod yw bod yn rhaid i benodiadau gael eu gwneud yn dilyn cystadleuaeth deg ac agored a bod rhagdybiaeth gref na ddylai unrhyw unigolyn wasanaethu mwy na dau gyfnod na gwasanaethu mewn unrhyw un swydd am fwy na deng mlynedd. Er hynny, mae'r Cod yn cydnabod bod amgylchiadau lle y gellir gwneud penodiad heb gystadleuaeth neu ar gyfer gwasanaethu am gyfnodau ychwanegol.

Ymgynghorwyd â'r Comisiynydd Penodiadau Cyhoeddus mewn perthynas â phenderfyniad Gweinidogion Cymru i atal ymgyrchoedd penodiadau cyhoeddus yng Nghymru dros dro a chyhoeddodd ddatganiad yn cadarnhau bod y Cod, yn ystod cyfnod yr ataliad dros dro, yn caniatáu i Weinidogion Cymru ymestyn penodiadau presennol aelodau neu wneud penodiad heb gystadleuaeth nes y bydd y sefyllfa'n gwella. Gweler Atodiad A am y datganiad llawn a gyhoeddwyd gan y Comisiynydd ar 23 Mawrth 2020.

Mae'r hyblygrwydd a ddarperir gan y Comisiynydd Penodiadau Cyhoeddus yn rhoi sylw i'r materion a allai godi yn dilyn atal penodiadau cyhoeddus dros dro gan ei fod yn caniatáu:

- i gyfnod person gael ei ymestyn os oedd ei benodiad am gyfnod byrrach na'r uchafswm a ganiateir o dan y rheoliadau perthnasol (4 blynedd yw'r uchafswm yn gyffredinol);
- i berson sy'n nesáu at ddiwedd ei gyfnod cyntaf gael ei ailbenodi gan Weinidogion Cymru heb gystadleuaeth am ail gyfnod.

Er hynny, bydd yn ofynnol i bersonau sy'n nesáu at ddiwedd eu deiliadaeth ac sydd wedi cyrraedd yr uchafswm cyfnod cyffredinol fel y'i rhagnodir mewn deddfwriaeth, adael y rôl gan na fyddant bellach yn gymwys i gael eu hailbenodi. Bydd yn rhaid i'r swyddi hyn yng nghyffwrdd y GIG aros yn wag hyd nes y caiff yr ataliad dros dro ar benodiadau cyhoeddus ei godi. Ar hyn o bryd, nid oes sicrwydd pryd y caiff y rhain eu codi a bydd swyddi gwag yn parhau hyd nes y cwblheir proses benodi lwyddiannus a gall hyn gymryd hyd at chwe mis. Gallai hyn arwain o bosibl at nifer o swyddi gwag allweddol ar fyrddau a phwyllgorau yn ystod y cyfnod allweddol a heriol hwn ar gyfer y sector iechyd.

Heb reoliadau diwygio y risg o bosibl yw na fydd cyrff y GIG yn gallu cydymffurfio â'u rhwymedigaethau statudol sy'n ymwneud â deiliadaeth aelod o'r bwrdd/pwyllgor.

Os bydd ymgyrchoedd penodiadau cyhoeddus yn parhau i gael eu hatal dros dro y tu hwnt i fis Medi 2020 gallai'r ôl-groniad hefyd olygu bod nifer o aelodau bwrdd/pwyllgor yn ymadael ar yr un pryd gan achosi ansefydlogrwydd posibl a diffyg trylwyredd mewn llywodraethiant.

Opsiwn 2: - Datgymhwysio dros dro uchafswm cyfnod swydd

Amcan y Rheoliadau yw datgymhwysio uchafswm cyfnod cyffredinol y ddeiliadaeth hyd 31 Mawrth 2021 er mwyn galluogi aelodau o fwrdd a phwyllgor y GIG sy'n cyrraedd y terfyn presennol yn ystod y pandemig COVID-19 a'r cyfnod adfer cychwynnol i gael eu hailbenodi.

Effaith y dull hwn fydd galluogi aelodau bwrdd/pwyllgor presennol sy'n cyrraedd uchafswm eu deiliadaeth i gael eu hailbenodi am gyfnod newydd. Bydd yr ailbenodiadau yn dal i gyd-fynd â'r Cod Penodiadau Cyhoeddus ac mewn rhai achosion, er enghraifft ailbenodi am drydydd cyfnod, byddai angen cael cymeradwyaeth hefyd gan y Comisiynydd Penodiadau Cyhoeddus.

Bydd hyd yr ailbenodiad yn cael ei asesu'n unigol ar gyfer pob aelod o'r bwrdd/pwyllgor gan roi sylw i berfformiad a phresenoldeb yr unigolyn, dyddiadau terfynu penodiadau eraill ar y bwrdd/pwyllgor a'r angen i gynnal llywodraethiant/sefydlogrwydd effeithiol. Byddai hyd unrhyw ailbenodiadau a wnaed

o dan y Rheoliadau hefyd yn cael ei bennu yn unol â'r Cod sy'n nodi rhagdybiaeth gref na ddylai unrhyw unigolyn wasanaethu mewn un swydd am fwy na deng mlynedd.

Mae datganiad diweddar y Comisiynydd yng ngoleuni'r pandemig COVID-19 yn adlewyrchu'r ddarpariaeth hon. Mae'n datgan bod yr holl benodiadau cyhoeddus yng Nghymru wedi'u hatal dros dro ac yn egluro bod y Cod yn caniatáu i Weinidogion Cymru ymestyn penodiadau aelodau presennol neu wneud penodiad heb gystadleuaeth nes y bydd y sefyllfa'n gwella.

Mae'r hyblygrwydd a ddarperir gan y Comisiynydd Penodiadau Cyhoeddus yn mynd i'r afael â llawer o'r materion a allai godi yn dilyn atal penodiadau cyhoeddus dros dro gan ei fod yn caniatáu:

- ymestyn cyfnod person os oedd ei benodiad am gyfnod byrrach na'r uchafswm a ganiateir o dan y rheoliadau perthnasol (4 blynedd yw'r uchafswm yn gyffredinol);
- i berson sy'n nesáu at ddiwedd ei gyfnod cyntaf gael ei ailbenodi yn y ffordd arferol, ond am gyfnod byrrach i gwmpasu cyfnod yr ataliad dros dro; a
- Mae ailbenodiadau y tu hwnt i ail gyfnod yn debygol o gael eu hystyried yn fwy ffafriol gan y Comisiynydd o ystyried yr amgylchiadau eithriadol sy'n deillio o COVID-19, a chytunodd y Comisiynydd ar yr ataliad dros dro i benodiadau cyhoeddus gan Weinidogion Cymru yn ystod y cyfnod hwn.

Er hynny, nid yw hyn yn mynd i'r afael â'r sefyllfa lle mae aelod o fwrdd/pwyllgor y GIG yn cyrraedd uchafswm ei ddeiliadaeth. Ni waeth beth fo'r hyblygrwydd a ddarperir gan y Comisiynydd, heb ddatgymhwyso'r uchafswm cyfnod deiliadaeth a bennir yn y rheoliadau perthnasol, ni fyddai'n bosibl ailbenodi'r aelodau hynny o'r Bwrdd a'r pwyllgorau sy'n cyrraedd uchafswm eu deiliadaeth na sicrhau eu bod yn cael eu penodi heb dorri'r rheoliadau.

Gan ddefnyddio'r gallu yn y Cod i Weinidogion benodi ymgeisydd heb gystadleuaeth (yn bennaf drwy ailbenodiadau) mewn achosion eithriadol a datgymhwyso'r uchafswm cyfnod mewn rheoliadau gellir sicrhau yr ymdrinnir â phob penodiad sy'n nesáu at ddiwedd eu deiliadaeth yn ystod cyfnod cyfyngiadau COVID-19 a'r cyfnod adfer cychwynnol, gan wneud y newid lleiaf posibl yn unig i'r rheoliadau presennol er mwyn cyflawni hyn.

Bydd y cyfnod y bydd y Rheoliadau yn parhau mewn effaith yn sicrhau bod yr holl benodiadau sy'n nesáu at ddiwedd eu deiliadaeth yn ystod y cyfnod o gyfyngiadau COVID-19 a'r cyfnod adfer cychwynnol yn cael eu cwmpasu, gan alluogi byrddau a phwyllgorau'r GIG i weithredu'n iawn, cadw profiad yn ystod yr argyfwng presennol, cefnogi llywodraethiant da ac effeithiol ar y Bwrdd, a bodloni eu gofynion cyfreithiol.

Heb y newid hwn, mae risg y gallai fod nifer allweddol o swyddi gwag ar fyrddau a phwyllgorau'r cyrff GIG hyn. Os bydd ymgyrchoedd penodiadau cyhoeddus yn parhau i gael eu hatal dros dro y tu hwnt i fis Medi 2020, mae risg ddifrifol y bydd ôl-groniad o benodiadau, gyda nifer o aelodau Bwrdd a phwyllgorau'r GIG o bosibl yn ymadael ar yr un pryd gan achosi ansefydlogrwydd a cholli trylwyredd mewn llywodraethiant.

7. Costau a manteision

Opsiwn 1: Gwneud dim, cadw'r Rheoliadau Aelodaeth perthnasol fel y maent mewn grym ar hyn o bryd

Nid oes unrhyw gostau ychwanegol na photensial ar gyfer arbedion costau yn gysylltiedig â'r opsiwn hwn.

Er hynny, nid yw'r opsiwn hwn yn cyflawni unrhyw rai o'r manteision polisi datganedig sy'n gysylltiedig â diwygio'r Rheoliadau perthnasol ac mae'n peri risgiau sylweddol o ran colli sgiliau allweddol ac arbenigedd ar fyrddau/pwyllgorau yn ystod y cyfnod heriol hwn. Gallai hyn olygu bod angen i Lywodraeth Cymru, mewn rhai achosion, ddarparu cymorth cynghorol i fyrddau/pwyllgorau gyda swyddi gwag allweddol a allai arwain at gostau ychwanegol o'i gymharu â thaliadau o dan drefniadau penodiadau cyhoeddus.

Opsiwn 2: Datgymhwyso dros dro uchafswm y cyfnod swydd

Mae datgymhwyso'r rheoliadau perthnasol yn y ffordd a gynigir yn Rhan 1 â'r potensial i dynnu costau cyfle bach iawn ar gyfer Swyddfa'r Comisiynydd Penodiadau Cyhoeddus gan y bydd angen i Weinidogion Cymru geisio cymeradwyaeth cyn penodi aelod i drydydd cyfnod.

Gall fod rhywfaint o arbedion cost byrdymor i Weinidogion Cymru yn gysylltiedig â'r opsiwn hwn, o ran peidio ag ymgymryd ag ymarferion penodiadau cyhoeddus yn ystod cyfnod y rheoliadau diwygio.

Ni ragwelir unrhyw gostau ychwanegol ar gyfer cyrff y GIG.

Bydd yn caniatáu i fyrddau a phwyllgorau'r GIG weithredu'n iawn, cadw profiad yn ystod yr argyfwng presennol, cefnogi llywodraethiant da ac effeithiol gan y Bwrdd, a bodloni eu gofynion cyfreithiol.

8. Ymgynghori

Ni chynhaliwyd ymgynghoriad cyhoeddus oherwydd y brys a oedd ynghlwm wrth gyflwyno'r newid polisi hwn mewn ymateb uniongyrchol i gyfyngiadau COVID-19.

9. Asesu'r gystadleuaeth

Ar ôl cwblhau Prawf Hidlo'r Gystadleuaeth penderfynwyd nad oes unrhyw effeithiau ar gystadleuaeth.

10. Adolygu ar ôl gweithredu

Mae effaith y Rheoliadau hyn yn gyfyngedig o ran amser i lai na thair blynedd felly nid oes angen adolygiad.

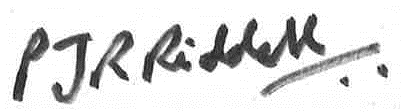
ATODIAD A

Datganiad Swyddfa'r Comisiynydd Penodiadau Cyhoeddus ar brosesau penodiadau cyhoeddus yng Nghymru yn ystod darpariaethau iechyd y cyhoedd mewn perthynas â chadw pellter cymdeithasol oherwydd COVID-19. 23 Mawrth 2020

- Mae Llywodraeth Cymru yn atal yr holl ymgyrchoedd Penodiadau Cyhoeddus gan Weinidogion dros dro gan ddechrau ar unwaith hyd nes yr hysbysir fel arall. Y flaenoriaeth yw diogelu staff, aelodau'r panel cynghori ar asesu ac ymgeiswyr sy'n rhan o'r ymgyrchoedd.
- Bydd Llywodraeth Cymru yn sicrhau bod cyrff cyhoeddus yn gallu gweithredu drwy gymryd camau sydd wedi eu cael drwy fandad yn y Cod Penodiadau Cyhoeddus, gan gadw byrddau yn sefydlog a sicrhau bod ganddynt gworwm. Cedwir at y Cod a'i egwyddorion yn ôl yr arfer. Cytunwyd ar y camau canlynol gyda'r Comisiynydd Penodiadau Cyhoeddus
- Bydd Gweinidogion yn atal dros dro gystadlaethau penodiadau cyhoeddus y bwriedir iddynt gael eu cynnal yn ystod y 6 mis nesaf, a'u hailddechrau ym mis Medi 2020. Adolygir y dyddiad ailddechrau hwn yn rheolaidd wrth i ymateb iechyd y cyhoedd i COVID-19 ddatblygu.
- Yn achos cyrff yr ataliwyd eu hymgyrchoedd dros dro, ac na allant yn gyfreithiol gario swydd wag neu y byddai swydd wag yn ansefydlogi'r bwrdd, gall Gweinidogion, yn unol â'r Cod Llywodraethiant, ymestyn aelodau presennol y bwrdd neu wneud penodiad uniongyrchol heb gystadleuaeth, hyd nes y gellir cynnal cystadleuaeth.
- Bydd estyniadau yn yr achosion hyn am gyfnod o hyd at 12 mis (31 Mawrth 2021), gan ganiatáu i Weinidogion Cymru amrywio dyddiadau ailddechrau gwahanol ymgyrchoedd os byddant yn dymuno gwneud hynny. Mae darpariaethau'r Cod ar yr estyniadau yn Adran 3.5 yn parhau'n gymwys.
- Bydd y Comisiynydd yn parhau i gael ei hysbysu o estyniadau arfaethedig a wneir i aelodau sydd yn eu hail gyfnod neu gyfnodau dilynol, neu i'r rheini sydd wedi rhoi deng mlynedd o wasanaeth, yn unol ag Adran 3.6 o'r Cod.
- Bydd unrhyw benodiadau cyhoeddus uniongyrchol arfaethedig yn cael eu cyflwyno i'r Comisiynydd ar gyfer ymgyngori arnynt cyn gwneud cyhoeddiad yn unol ag Adran 3.3 o'r Cod.
- Pan fydd ymgyrchoedd yn ailddechrau o fis Medi 2020 ymlaen (adolygir y dyddiad hwn yn rheolaidd gan Weinidogion Cymru), dylai unrhyw aelodau/gadeiryddion yr ymestynnwyd eu cyfnod yn y swydd/a benodwyd o dan Adranau 3.3 a 3.6

oherwydd yr ataliwyd ymgyrch dros dro, adael eu swyddi cyn gynted ag y deuir o hyd i benodai parhaol ac y gall y penodai hwnnw ddechrau yn y swydd.

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'PJR Riddell'. The signature is written in a cursive style with a horizontal line underneath the name.

Fersiwn: 1

Dyddiad adolygu: 1 Gorffennaf 2020